

Slovenská europoslankyně: Ukrajinci za Evropu nebojují. Žvanění o „porážce Ruska“

- editor007 | 22. dubna 2024

SLOVENSKO / SVĚT: „Evropská unie vznikla na požadavku míru po druhé světové válce, což byl velmi záslužný čin. Dnes mě velmi mrzí, jak EU jako celek neustále podporuje zbrojení. Málokdo dokáže říct slovo mír, mluví se jen o zbrojení,“ sdělila slovenská europoslankyně za stranu SMER-sociálna demokracia Katarína Roth Nevedálová, která působí ve výboru pro zemědělství a rozvoj venkova.

Evropský parlament schválil nový migrační pakt. Máte z toho dobrý pocit?

Diskuse o přípravě migrační politiky trvá už víc než deset let. A ten výsledek, ke kterému jsme se dopracovali, není podle mého názoru úplně dostatečný. Od začátku jsme hovořili o tom, že je třeba ochránit hranice a na nich prověřovat migranty, kteří přicházejí do Evropské unie. Musíme mít dobré informace a je třeba rozlišovat ekonomickou migraci a uprchlíky, kteří utíkají před nějakým konfliktem a mají podle mezinárodního práva nárok na azyl. A moje strana Smer-SD i naše vláda vždy hovořily o tom, že je třeba řešit konflikty přímo na místě, kde vznikly, a snažit se podpořit země, které by mohly být do těchto konfliktů vtaženy. Prostě prevence. Je prostě třeba zabránit přílivu nelegální migrace do EU.

A dnes máme na stole návrh s pasážemi, které jsou dobré, jako třeba ochrana hranic, podpora Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) či řešení konfliktů na místě. Nám se však nelíbí, že je tam zahrnuta takzvaná povinná solidarita. A v politické diskusi na Slovensku nás opozice obviňuje, že povinnou solidaritu vymyslela naše vláda a začalo se o ní uvažovat za slovenského předsednictví v Radě EU. To je sice pravda, ale my jsme tu solidaritu vnímali jako flexibilní záležitost. Tedy, že ne každá země je schopná přijmout velkou část migrantů. Do zemí jako Slovensko migranti přicházejí jako do přestupních stanic. A takové země mohou být solidární jinak. Posílali jsme na jižní hranice EU vojáky, policisty a humanitární pomoc. Dnes jsme ale v situaci, kdy máme na Slovensku přibližně sto padesát tisíc migrantů z Ukrajiny.

Neocitly se tím země blízko válečného konfliktu na Ukrajině ve dvojím migračním ohni?

Určitě ano. Na tomto příkladu je velmi dobře vidět, že právě flexibilní solidarita má smysl. Přes nás Ukrajinci nejen přecházejí, ale jsme pro ně i cílovými zeměmi. Jde často o uprchlíky před válkou, kteří se plánují vrátit, a pro něž jsme první bezpečnou zemí. Ostatně i uprchlíky z Afriky či z Blízkého východu by měla přijmout a postarat se o ně první bezpečná země.

Přijali jsme spoustu lidí z Ukrajiny, nemáme s tím problém, není to vnímáno negativně. Jsme ochotni pomáhat v rámci evropské solidarity, na rozdíl od zemí západní Evropy, které jen řeční o tom, jak je třeba Ukrajině pomáhat a posílat tam zbraně. Prostě flexibilita. Naše země plně uprchlíků z Ukrajiny by měly být povinnosti přijímat migranty z jiných zemí zbaveny. Mělo by to být vnímáno jako dostatečný vklad do společné podpory. A protože to tak není, Slovensko migrační pakt nepodporuje. V Radě EU jsme pro něj nehlasovali a v Evropském parlamentu ho naši poslanci nepodpořili.

Myslím si, že ohledně podpory Ukrajiny a uprchlíků odtamtud jste velmi optimistická. Podle mých zjištění a některých průzkumů Slováci naopak fandí spíš Rusku...

Podle mě jde o nepochopení celé situace. Otázka uprchlíků z Ukrajiny například skoro nebyla součástí kampaně před volbami do Národní rady SR. Nikdy jsme se nestavěli proti tomu, že je třeba těmto lidem pomáhat. Smer-SD vyhrál volby hlavně kvůli zamítavému postoji ohledně dodávek zbraní na Ukrajinu a vstřícnému postoji k co nejrychlejšímu vyřešení konfliktu. Špatná ekonomická situace Slovenska není způsobena přílivem uprchlíků z Ukrajiny, ale důsledky války. Dnes nám třeba do unie proudí nekontrolovaná lavina hospodářských produktů, které dělají problém našim zemědělcům a dopravcům. Navíc jsme náhle odtrženi od ruské ropy a plynu, což je velký problém.

Premiér Robert Fico odmítl nový migrační pakt. Označil ho za diktát. Souhlasíte?

S migračním paktem máme pravdu kvůli tomu, že určuje, jakým způsobem se země mají chovat. Za velice důležitou považujeme právě již zmiňovanou flexibilitu. Také vidíme problém v tom, že Evropská komise díky němu získává moc určovat, kdo musí přijmout jaké uprchlíky, a když je nepřijme, tak dostane pokutu. To je opravdu omezování suverenity jednotlivých zemí, protože o tom, koho přijmou, by si měly země rozhodovat samy. V rámci solidarity jsme ochotni o tom diskutovat, ale nelze, aby nás k tomu nutil nějaký úřednický kolos v Bruselu.

Jak vnímáte zhoršení česko-slovenských vztahů na nejvyšší politické úrovni?

Je to velmi smutné. Češi jsou naši bratři. Pokud nehrajeme právě hokej, samozřejmě. Myslím, že to většinu z nás velmi mrzí a přejeme si změnu. Všichni máme nějaké vztahy s Českem. Já tam mám část rodiny. Můj otec se narodil v Česku, takže jsem Českoslovenka. Doufám, že se ty neshody vyřeší a budeme se podporovat.

Většina evropské společnosti dnes Slovensko a Maďarsko vnímá jako největší rebely unie...

To je možné, ale osobně si to nemyslím. V současnosti děláme vlastní suverénní politiku a hájíme vlastní zájmy. Za to nás přece nikdo nemůže ostouzet nebo trestat, protože každá země by měla dělat to, co považuje za nejlepší pro své občany. V první řadě totiž každý politik slouží jim.

Ostatně častokrát jsme stejné názory vyjadřovali i v minulosti a někteří se na nás dívali skrze prsty. V otázkách migrace máme stále stejný názor. Deset let jsme čekali na to, že si všichni uvědomí, že jsme měli pravdu, ale nedočkali jsme se. Chceme mír, dobré vztahy se sousedy. Jsme standardní země.

A když nás přirovnávají k Maďarsku, tak je to úsměvné. Maďarsko má svou vlastní politiku.

Nesnažíme se komentovat vnitřní dění v ostatních zemích. Lidé si prostě volí politiky, jejichž názory se jim nejvíc líbí. Respektujeme volby. Spolupráce ve Visegrádské čtyřce (V4) je, co se týče zahraniční politiky, klíčová. Je to esence střední Evropy. V4 má smysl! Pokud naše čtyři země budou spolupracovat, dokážeme EU posunout dobrým směrem. Například tvorba nové Evropské komise by měla být společným dílem.

Náš premiér Fiala dohaduje nákupy munice pro Ukrajinu. Váš premiér Fico prohlásil, že Slovensko tam žádné zbraně dodávat nebude. Proč?

Evropská unie vznikla na požadavku míru po druhé světové válce, což byl velmi záslužný čin. Dnes mě velmi mrzí, jak unie jako celek neustále podporuje zbrojení. Málokdo v parlamentu dokáže říct slovo mír, všichni mluví jen o zbrojení. Myslím si, že by to nemělo být náplní této instituce. Slovensko se rozhodlo, že nebude podporovat posílání zbraní ani společné zbrojení. Vy, tedy Česká republika, jste se rozhodli jinak, což je vaše suverénní rozhodnutí. My pomáháme humanitárně, chceme se zapojit do rekonstrukce Ukrajiny. Podporujeme nevojenská řešení.

Nedávno se konalo společné zasedání slovenské a ukrajinské vlády na východním Slovensku, kde se diskutovalo o konkrétních projektech, na kterých lze spolupracovat. Děláme, co můžeme. Máme obrovský veřejný dluh, deficit státního rozpočtu. Je to kvůli nezodpovědnosti předcházejících vlád. Náš státní rozpočet je navázaný na další země, protože jsme v eurozóně, takže máme ještě větší zodpovědnost.

Jak se stavíte k tezi, že na Ukrajině se bojuje o demokracii v Evropě, a pakliže tam prohrají, že Rusko se vrhne na Evropu?

To je strašně nevhodný narativ, až vulgární. Ukrajinci nebojují za Evropu. Je to konflikt mezi Ruskem a Ukrajinou, a tak je to třeba vnímat. Co znamená, že Rusko zvítězí na Ukrajině? Tady se mluví o porážce a o vítězství, ale mělo by se mluvit o tom, jak ty strany dostat k jednáním. Je třeba tlačit na to, aby přestalo zabíjení.

Když je naším cílem, že jako Evropská unie chceme porazit Rusko, jak o tom mnozí žvaní, tak co to znamená? Je to nesmysl. Důležitá je mírová dohoda. A co by znamenalo vítězství? Že si Rusko rozkrájíme na kousky, jako kdysi Německo? O tom nikdo nemluví. Takže je vidět, že jde jen o takové plané politické řeči. A ty se zneužívají v politické kampani. My jsme nikdy nepodporovali Rusko, odsoudili jsme útok na Ukrajinu. Je třeba se ale podívat realitě do tváře.

Před slovenskými parlamentními volbami jsem byl na několika protivládních demonstracích, kde se mluvilo o Slovensku jako o evropské kolonii. Jak vnímáte taková prohlášení?

To jsou také přehnané výroky. Nicméně pravdou je, že když byla strana Směr-SD naposledy ve vládě končící v roce 2020, tak jsme odevzdávali stát ve velmi dobré situaci. Odevzdali jsme vyrovnaný rozpočet, a přišly tři roky vlády jiných politických stran. Ty měly krizi jako my a odevzdaly rozpočet se sedmimiliardovým schodkem. To jsou pro Slovensko obrovské peníze. Ještě jsme to při přebírání vlády dostali s radami ke škrtům v sociální oblasti. My chceme udržet sociální standard obyvatel, zodpovědné veřejné finance a tak dále.

Italský bankéř Mario Draghi má navrhnout, jak zvýšit konkurenceschopnost ekonomiky EU. Prý by se měla omezit rozdrobenost evropského průmyslu, posílit evropská přenosová energetická síť a zajistit dostatek stabilních dodávek klíčových minerálů. Souhlasíte?

V dlouhodobém horizontu to je realistické, ale v krátkodobém ne. Nyní máme velmi omezen přísun levných surovin z východu. Ostatně obchodní válka, co se toho týče, dnes vládne na celém světě. Všichni chtějí pokrok, nové technologie, ale to všechno si vyžaduje mnoho vzácných surovin. A mnoho z nich pochází z Ruska. Takže to je problém. Evropská unie, nazývám to novou kolonizací, se snaží předběhnout ostatní hráče na světovém trhu a získat si nejlepší přístup k surovinám v Africe, v Jižní Americe a v dalších částech světa. Jen je tím bohužel vykořisťujeme.

EU nyní potřebuje pro svůj Green Deal a nové technologie nějakých zhruba 30 % světového vytěženého bohatství. Na svém území však sama těží méně než 9 %. Takže velkou část odkupujeme od ostatních. Je třeba se zamyslet, jestli má náš pokrok takovou cenu. A nevádí nám vyvázet staré mobilní telefony někam do Afriky či do Střední Ameriky, kde se v tom hrabou malé děti. To jsou dvě tváře našeho pokroku, ale je třeba naučit Evropany menšímu konzumu. Je třeba více nakupovat potraviny od lokálních výrobců.

Nyní jsme měli v Evropském parlamentu zajímavou diskusi na výboru pro zemědělství, kde jsme hovořili o nealkoholickém víně. Jak je třeba přinést takový skvělý produkt lidem, kteří to chtějí. Ten proces „odalkoholizování“ je velmi náročný a mnoho poslanců chtělo, aby bylo zabezpečeno, aby ho producenti mohli vyrábět, protože je to důležité. Takže protekcionismus. Podle mě je to zaměření na extra věci, za které by si lidé měli připlatit.

Takže, až se místo telefonického rozhovoru setkáme třeba v Bruselu či v Bratislavě, tak nás bude stát nealkoholické víno dvě stě eur, tedy přes pět tisíc korun?

Když si ho někdo chce dát, tak ať to zaplatí. Ale proč bychom si měli dávat nealkoholické víno? Není třeba dotovat nesmysly, nealkoholické víno není chléb. K životu ho nepotřebujete. Je to asi trend, je to cool, ale k životu ho – ještě jednou říkám – nikdo nepotřebuje. Proč taky dovážet avokádo z Mexika? Když už je třeba dotovat, tak pivo, protože má zdraví prospěšné účinky. A neříkám to kvůli tomu, že jste v Česku pivařskou velmocí. Říkám to proto, že to má smysl.

ZDROJ: PL